

מד.

הדר פרק ששי עירובין

מסורת הש"ס

(א) [כמוצות י: מור. ול. ועי'
תוס' סנהדרין מב. ד"ה
העוסקים], (ב) [נמשל פירש
רש"י שאין זונות במקרא
מלא אלא זו בלבד נק' דרשו
[ק], (ג) [ג"ע עי' דרבה ב'
שומעין], (ד) [ז"ל מדיפתין],
(ה) ברומ. לא. עי' ש"ס ז"ל מרי
בר בריה דרב הונא בריה דר'
ירמיה בר אבהו, (ו) [למן
עב.,] (ז) אסא, (ח) דנטל
רשות, (ט) [ז"ל דמטא],

תורה אור השלם

1. אִישׁ אָהַב חֲכָמָה
יִשְׁמַח אָבִיו וְרָעָה זִוְנוֹת
יֵאבֵד הָדוֹן; מִשְׁלֵי כֹט ג

הגהות הב"ח

(ה) 'תום' ד"ה בטויל. ועוד
בדנדיהו 'תום' לילד
שני תלמיד לבטל: ר"ש
ד"ה חמשה וכו' דב ענ וע"ש
במחשבות ומוציין:
בא"ד דנכר היא מהל
וכי ראם שם וכו' דכל
בעצורין להקל. כי לא קלמן
ק דפ מ' פאל: (ז) ד"ה מ"ט
וכי נאם הס"ד ואלחר
וכי נאם הס"ד ואלחר
בכודה וכו' ממנו הס"ד
ואחר: מ"ה הדרי:
(ח) 'תום' ד"ה א"כ וכו'
דס' משמשים לחור וזר
השמשינים לחור ומסוי:

גליון הש"ס

גב' אפילו שכירו ואפילו
לקיטו נותן עירובו ודיו.
ע"י לקמן דף ע"א
מוספו' ד"ה יורש מהו
שנכנס ולקמן דף עב ע"ב
מוס' ד"ה ומודין:
שם אמר ליה הדרי בי.
בב"מ דף סה ע"א:
שם שיכור לא יתפיל:
ע"י ברכות דף לא ע"א:
תוס' ד"ה במילוי
רשותיכו וכו' ועוד
דבהרא אמר. לעיל דף כו
ע"ב:

מוסף רש"י

שְׁתֵּי רִבְעִית יֵין אֶל
יִירֶה. כְּדֹמֵי (וְיִקְרָא ?)
יֵין וְשֹׁכֵר אֶל תַּשֵּׁה, וְסֹמֵךְ
לִיה וְלֹהֲבִדֵּל וְלֹהֲזֹרוֹת,
דְּמִשְׁמַע לְעֵינַי הִוְרָאָה נִמִּי
לֹא יִשְׁמָה (נִדְוֵר לֵחַ).
שְׁמֹרֶעָה זֶה בָּהֶם. אֲשֶׁנֶּה,
וְזֶה אֵינֶה בָּהֶם. לֹא
אֲשֶׁנֶּה, וְסֹעֵה בְּמִקְרָא שְׁאֵין
זֹמֶת בְּמִקְרָא מִלָּא אֵלֶּה זֶה
בְּלִבָּהּ (וְחֹשֶׁלִי כֶּסֶף ג).

דמערצ: ציינהן אף על גב דלא מהני: דמכרונו. הוּ יודעֵן
שאין עירובנו מועיל כלום ואין אנו מויליין מחלכותינו למצוי ומה
שאנו מטלטלין בחבור בשביל שרה"י היא: אברואא לרדקי. וכי
הכרזה זו מועיל לדורות האין שיראו אותן מטלטלין כאן ולא שמעו
בהכרזה: ליקריב לגביה. ישתדל עם
הנכרי עד שיהא איהבו וישאלו לו
הנכרי מקום בחיורו ללחמיהו ביה
מידי דכיון דהשתא דייר ישראל
בחדר הנכרי הוה ליה הא שירא
בחדרה ולקטוּ שם נכרי: ואמר רב
ויסורה אפילו שכיבו ולשטוּ. של נכרי

ואמר רב יהודה רב ואפילו לקישו^א נותן עין לרב יוסף היו שם חס מהו אמר ליה אם אמר^ב יאמרו שכירו ולקישו יהודה אמר שמואל א^א נותן עירובו ודיו אמר רה^ב הא שמעתא אמר רה^ג שתה רביעית יין אי מעליא הא שמעתא דר^ד שתינא רביעתא דר^ה אמר ליה רבא מאי האמר ר' אחא בר חני^ו זונות יאבד הון כל ה^ז אינה נאה מאבד הונ^ח הדרי בי אמר רבה ב^ט יתפלל ואם התפלל^י אל יתפלל ואם ה^י היכי דמי שתוי והי^כ דרבי אבא בר שומונ^ל מגיפתי הוו קא ממ^מ דנהר יופטי אמרו כל^נ דלא שמיע לחבריה^נ רבנא לא יפטר אדרב^ס דבר הלכה שמות^ס דר ואמר הירי^ס דר

שיכור שתוי כל שיכול לדבר לפני המלך יכול לדבר לפני המלך פתח אידך ואמר מה יעשה ויתקיימו בידו יקח בהן ספר תורה א

אור"י דאס יא חדרים צבית יכול לצטל כל היתא צלא האחרים ש
כאן ציטלע תורת עירוב שהרי ישמכר בעירוב יותר מן הציטול
לשמואל דאמר לקמן (דף סו:) אין ציטול רשות ממכר לאחר ה"ה
ראיה מכאן לחלוק על הוראת רש"י דשפיר דמי דמחר בו מציטול
רשות ומיוחדת לו נראה כמחר בו מציטולו וציון שמספיק דבר
לשמואל לענין ציטול רשות ממכר לאחר וענין ציטול רשות בחבורה
המרת תמיר לכולן וכיון דשרית לכולהו יבא לצטל צלא ציטול
שהתיר לומר לנכרי למייתי ליה חמין מגו ביתיה (דרבא) [ג' דרבא]
רשומייהו לנהוא ביתא דהוא ציה מינוק דמסתמא כר"י סבירא ל
אנא כר"י סבירא לי אלא ודאי אפי' ר"י מודה דאין ציטול רשות
ומצוי דאמרינן התם והא לא עירבנו והא לא שיפטנו והיו יכול
ומה שלא עשו כן משום

שְׁתֵּה רַבִּיעִית יין אֶל יוֹרֵה. יש ספרים שכתבו בהן אֶל יתפלל
 דהא אִנּוּ [כֵּן] כִּמֵּה דלֵא שְׁתֵּה רַבִּיעִתָּהּ לֹא יִלֵּא דַעֲתֵי
 אֲמַר ר"ח ור"ח ור"ח ור"ח קֹאמֵר ר"ח לֹא מַעֲלִיָּה הֵא שְׁמַעְתָּהּ הֵא
 הֵסֵם וְהַצְדִּיל וְהַזְכִּיר וְהִינּוּ וְהִינּוּ אֶל תַּשַּׁח קֹא מְדוֹקְמִינָן לִיה
 דְּכִרָּה מִלּוּ וְהִינּוּ כֵּל שְׁהוּא מַפְיִגִּין אֶל הֵן כִּשְׁתֵּה רַבִּיעִית ש"מ
 דְּמִרְמָה צִיָּה מִיָּא כִּרְ"א כְּדִרְכּוֹת (דף יג:) (דְּמִנָּה) הֵסֵם ר"א אִנּוּ
 כִּרְ"א אֲבָל מ"מ קִשִּׁיָּה דֵּלָה הֵי לִיה לְמִמְרָא לֹא מַעֲלִיָּה הֵא שְׁמַעְתָּהּ
שִׁיבֹרֵךְ אֶל יִתְפַּלֵּל וְהֵא תַפְלִלָּהּ תוֹעֵבָה. וְהֵא יֵא
 דְּכִרְכּוֹת (דף כג:) שְׁהִיָּה מַתְפַּלֵּל וְנִמְלֵא צֹוֹה כְּנִגְדּוּ דְּמַסִּיק
 אֵסֵם יֵשׁ לְהַשְׁוֹת צִרְכּוֹת תַּפְלִלָּה לְעִינֵין צֹוֹה וְשִׁיבֹרֵךְ וְעִיָּם לֹא לְכָל מַעֲלִיָּה
 צִיּוֹתֵר מְרַבִּיעִית דַּלְפִּי ר"א דְּכִרְכּוֹת (דף יג:) לֹא שְׂרִי צִיּוֹתֵר
 בְּרַכַּת הַמּוֹזֵן וְכֵל הַצִּרְכּוֹת כּוֹלֵן דְּמִלֵּךְ צִיּוֹשְׁלֵנִי דְּכִרְכּוֹת דְּמַפִּיק לִיה
 דַּלְפִּי לְתוֹרֵךְ וְכִנְרָךְ אִפִּי אִתִּי דְּמַשְׁמִינֵין בְּכִרְכּוֹת תַּפְלִלָּה צֹוֹהֵא מִתִּיא וְיִמִּי
 לֹא אֲסַרְהֵא מוֹרֵה אֲבָל כְּנִגְדּוּ עִמּוּדֵין כִּנְרָךְ הֵא נְפּוֹל לְאַרְעָא שְׂרִי וְרַבִּין

מכא שהצטוו יועיל לכוון כשנים הדמים בצית אחד שא"כ אין כחן
צטוו כלל שכמו שמתחילה היתה רשות לכוון ה"נ תהא עתה לכוון
והרי הם כבתחילה מרצון במקום נכרים * ועוד דבהדיא אמר (ה)
לצריך לצטל לכל אחד מאותן שעירבו למאן דאית ליה לעיל בעין רעה

מבטל ואיך נמי מודה שם פירש
בהדיא שאינו מבטל רק לאחד שלא
זיטל לאחיים אע"פ שעירבו עס זה
שזיטל לו וא"ת כיון שעל ידי עירוב
הניחו כל החצירות יחד היה מתיר
לכולן עירוב דרצא דרצא א"ת זיטלת
תורת עירוב מאותו מצוי ומשני
דמערכי מעיקרא נמי דווקא ע"י
עירוב היה מתיר כדי לעשות תקנה
לכולן שהיחיד היה מוציא כלי צמיהן
למצוי דכפרישית וי"ל דרצא סבר
שצא להחיר כלים ששכחו בצית
היחיד צאל עירוב החצירות ולא היה
יודע שפתוחות זו לזו ולפי מה שהיה
סבור שלא היו פתוחות זו לזו מה
שהיה מקשה זיטלת תורת עירוב
מאותו מצוי צשינתוק מיירי דקרי
ליה עירוב:

אם כן ביטלת תורת עירוב מאותו
מבוי. ואומר ר"י שצד מעשה
לפני רש"י בחופה אחת ששכחו ולא
עירבו והוצרכו להוציא מצית לצית
והתיר להם ע"י שצטננו רשותם
לאחד ואומר ר"י דאם יועיל ציטול
מצית לצית א"כ ים ומותרין כולן
לנטלטל מזה לזה וכן אופן שצטננו
להם שאע"פ שהמבטל רשות חצירו
אסור להוציא מציתו לאחר התם הוא
שיש להם חלק בחצר ונראה כחזור
ומחזיק ברשותו אפי" למ"ד לעיל
בפ"ב (דף סו.) רשות ציתו ציטול
אצל הכא כשצטננו כל השכונות
רשותם לאחד אישתרו כולו דלפין
דומה כלל כחזור ומחזיק ברשותו
כשמתלטל מציתו לצית חצירו ולא
דמי למוציא מציתו לאחר שיש לו
בחצר חלק וכיון דמישתרו כולו על
יד ציטול אין לציטול להועיל כאן
דא"כ ציטלת תורה עירוב מאותו
מבוי שלא יחשו לעשות עוד עירוב
היו דמשמרו כולו דציטול ומיחו

וְעָשׂוּ אִשּׁוֹר לְהוֹרִיט מִן הַחֹדֶר לְבִית כְּמוֹ מִצֵּית לַחֹדֶר וְאִין שִׁיךְ וְיוֹקָא לְרִבִּי יוֹחָנָן דְּאָמַר לְקַמֵּן יֵשׁ בְּיִטּוֹל רְשׁוּת מִחֹמֶר לַחֹדֶר אֲבָל יִתֵּן לְבִית דֵּהא תַּשְׁמִישָׁהּ לַחֹדֶר (ב) וּמִיּוֹה כְּרִי' קִי"ל וְנִרְשָׁא דְלִין לֹא בְּיִטְלֵת תּוֹרַת עִירָצוֹ וּר"ת הִיא מְדַקְדֵּק מַהֵל דְּלַפְלִיגוּ ר"י שְׁמַעְתָּ מִדְּמִית לְבִית אִשּׁוֹר לִבְנֵי מְדֻלָּא אִדְרִינָן בִּיהּ וְכַדְפִּישִׁית שֵׁשׁ מִדֵּה הִבִּיא רַחֵיָה מִהֵוֹא יוֹקָא דְלִקְמָן (דף ע"א:) דְּלַשְׁתַּפִּיךְ חֲמִימִיָּה ע"ג דֵּלָא עִירָצוֹ מְדֻלָּא מִנְאֵהוּ תַקְנָה בְּעִינֵן אַחֵר וְאִמְרִי לִיבְטִלוֹ כּוֹלְהוּ דְּאָמַר יֵשׁ בְּיִטּוֹל רְשׁוּת מִחֹמֶר לַחֹדֶר דְּאָמַר רַבָּא בְּהֵוֹא שְׁמַעְתָּ יֵת לְבִית וְאֹמַר ר"י דְּלִין מִשֵּׁחַ רַחֵיָה דַּעַל כְּרַחֵךְ הוּוּ הֵתֵם חֲזִירוֹת לְבִית חֲמִין ע"י דְּאָמַר דְּרַךְ חֲזִירוֹת וּמִצּוֹי לְבִית שְׁהִיָּה בּוֹ קִטָּן שְׁלָה הִיוּ בְּעִלְמֵי הַתּוֹרָה:

ולא יתכן כלל דא"כ מאי קאמר רב נחמן לא מעליא הא שמעתא
הא ענין גילתא אצל תפלה אלא אל יורה גרסינן ברוב ספרים וכן
פלוגתא דתנאי היא בכריעות בפרק אומר לו (דף י"ג:) כדלריש
תוס' ברביעית ועוד קשה דהא ר"נ גופיה קאמר לקמן בשמעתין
אסאור ומיהו ההיא איכא לאוקומא כגון דלא רמא ביה מיא והכא
אס רבן למוכי מיס כל דהוא פטור ודא נמי פסיק התם הלכה
דא דליכא רבן דפליגי עליה דר"ה התם ואסרי אע"פ שמנן דא מיס:
ויון שאינו יכול לדבר לפני המלך וצריך לחזור ולהתפלל וכן ההיא
יון שחטא אע"פ שהתפלל תפלתו תועבה וצריך לחזור ולהתפלל וצ"ע
מיינן דהא שמואל יתפלל עד שיפוג יינו ואפי' ביין מווג אל יתפלל
ביעית ואפי' לענין הוראה כדאמרינן התם ופשיטא דשמואל מצריך
ואכלת ושבעת וזרכת ואפי' מדומדס ומיהו משום מי רגלים פשיטא
גלים לא חמירי כמו לואה דהא אמר בסוף פ' מי שמטו (בבבא דף כה.)
ווא דגורו בזה וכו' גורו בזה בודאק אצל בסקפן לא גורו בזה רבנן:
שכיון

זא א ב מיי פֿ'ז מהל
 עירובין הלכה יב
 טושע"ע אי"ח סי' שפג
 סעיף יא יב:
 זא ג טושע"ע שס סעיף
 טז:
 י ד מיי פֿ'ז מהלכות
 זיחא מקדש הלכה ג
 סמג לאוין א [שו"ע י"ד
 סימן רמב סעיף א
 זכאיה]
 יח ה מיי פֿ'ז מהל
 תפלה הלכה יא סמג
 לאוין ס טושע"ע אי"ח סי'
 א סעיף א ונודע אלפס
 זכרובס פֿרקה ה דף ט:
 וברא"ש ס' סימן טז:

רבינו חננאל

אם כי ביטל תורת עירוב
מאותו מבי, וכל
דעברכי יאמרו עירוב
מעיל במקום גל
דכתיבון כבישל של
דכרשכר. וכל אכרותו
לדודקי. אלא אמר רב
אליהו חד מיניהו תירב
לחלוהו גוי ונישול מיניה,
ונתיבתי מיניה בביתיה.
הדנה לה שכיור ולקטן,
ואמר רב אבהו אמר
שמואל
ואפילו לקטין נתון עירובו
ידיו. ואם שי לו חמשה
שכיור ולקטן, נתון חמשה
שכיור דיו, כי לא אמר
שכיור ולקטן להחמיש
אלא להקל. אמר רב נחמן.
כמה מעליא הוא שמעתא.
אמר רב יהודה אמר
שמואל השותהו רביעית
אל יזרה. אמר רב נחמן
אם מעליא הוא שמעתא
דאגא כמה אל שותנא
דעיתא דהרמבא אל ציאל
דעיתא. א"ל רבי הונא וכל
האומר שותנא וכו' נא זהו
איהו. אמר חמבא רביה
תנא. שנתאמרו רותה ונות
יצב חון ויבדק תנהל של
תורה. א"ל חוריי אל תפלה
ר' הונא שותנא וכו' אמר
ואם התפלה תפלתו
[תפלה שכיור אל תפלה]
ואם התפלה תפלתו
תורבב. מנשיב בר רמימי
דאמרי, לא נפטר אלא
מחוק דהלכה, שמומן.
ר' זוכרי. חמבא דר אמר
המחזיק בכבש דיו ואמר
עשה שכיור בידו, ואפי'
הוה ספר תורהו. ואפי'